О.О. Демідко, асп. *(МДУ, Маріуполь)*

ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ МАРІУПОЛЬСЬКОГО РОСІЙСЬКОГО ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я: 60-ті рр. ХХ ст.

Об'єктивна картина розвитку вітчизняної культури може бути відтворена шляхом аналізу культурних процесів, що відбувалися не тільки в центрі країни, а й у найвіддаленіших її куточках. З-поміж низки проблем сьогодення нового осмислення потребує вивчення театрального мистецтва Північного Приазов'я як самобутнього художнього феномену. Особливе місце у розвитку театральних традицій регіону посідає маріупольський театр, який має своєрідну історичну долю.

Становлення театральної культури Маріуполя почалося з кінця XIX ст. З тих пір, попри труднощі, що виникали, у місті завжди працювала професійна трупа. Однак у кінці 1949 р. брак коштів, відсутність приміщення та ідеологічні перепони вплинули на припинення діяльності маріупольського театру. Завдяки маріупольцям, які шанобливо та з любов'ю сприймали мистецькі видовища, театр у місті було незабаром відкрито. 18 травня 1960 р. виставою «Барабанщиця» розпочав роботу Обласний драматичний російський театр м. Жданова (далі Маріуполя). Колектив театру було утворено наприкінці 1950-х років завдяки злиттю двох театрів: Кіровоградського і Єнакіївського. Спочатку новий театр виступав на літньому майданчику (будівництво приміщення театру ще тривало), але тим не менш, це не вплинуло на загальне враження від роботи колективу. 2 листопада 1960 р. запалилися вогні нового театру Маріуполя. Від імені акторів виступив директор театру В. Раввінов, який зазначив, що «колектив театру намагатиметься йти в ногу з часом та створювати чудові образи наших сучасників». Гідним завершенням свята стала постановка спектаклю за п'єсою О. Арбузова «Іркутська історія» [2].

Всього за театральний сезон 1960–1961 рр. було поставлено 15 нових п'єс. З них вісім з репертуару радянської драматургії, дві – з російської класики, чотири – зарубіжних авторів і одна – для дітей. Провідне місце в репертуарі театру займала радянська драматургія. Багато разів бачили вогні рамп спектаклі «Іркутська історія», «Барабанщиця», «Сила кохання», «Шлях до щастя», «Павутина», «Куховарка», «Четверо під одним дахом», «Грози проходять». Різнопланові, злободенні, вони знайшли відгук у серці глядача, схвилювали його своєю правдою і цілеспрямованістю.

Важливе значення у формуванні творчого складу як єдиного театрального організму мало те, що на чолі його стояв П. Вєтров. Головний режисер театру, думаючи про майбутнє, організував молодіжну студію, в якій зібрав обдарованих молодих людей (В. Грамматиков, О. Бурцева, С. Кабо та ін.). Завдяки головному режисеру складався чудовий творчий колектив, який дуже скоро був помічений і на рівні республіканському, і солідними театральними критиками. Але найбільше талант П. Вєтрова проявився в режисурі. Він заздалегідь вмів побудувати спектакль, викладаючи його зміст, розкривав глибину теми, давав своє трактування кожного образу. Разом з тим він прислухався до думки інших [1, с. 16].

З 1964 р. роботу головного режисеру театру починає виконувати заслужений артист України М. Шейко, постановки якого відрізнялися талановитістю і новаторством.

Влітку 1965 р. маріупольський театр представив свої вистави західноукраїнським глядачам. З 15 червня актори щодня давали дві вистави одночасно в Тернополі і Кам'янці-Подільському. Тернопільські рецензенти були щирими на позитивні відгуки. У пресі зазначалося, що «головний режисер маріупольського театру М. Шейко знайшов свій оригінальний ключ для трактування ряду образів, багато сцен зіграні з вражаючою силою, схвильовано, емоційно...». Критики підкреслили талановиту гру заслуженої артистка УРСР Р. Под'якової, М. Алютової, А. Губського, народного артиста УРСР і заслуженого артиста УзССР Д. Сабурова, Ю. Коршка, О. Свиридова та ін. Акторів зворушив дуже теплий, сердечний прийом тернопільських глядачів.

Отже, протягом 60-х років XX ст. у Маріуполі розпочав роботу Обласний драматичний російський театр. Відкриття театру стало справжнім святом для жителів міста та було обумовлено загальноісторичним і культурним підґрунтям. При всій складності творчого життя, маріупольський театр намагався вносити в мистецтво подих творчих пошуків, режисери театру йшли важким, нетороваим шляхом, поповнювали репертуар сучасними, складними, суперечливими п'єсами.

Список літератури

1. Буров С. Из истории Мариупольського театра (Годы, события, имена) / С. Буров, С. Отченашенко // Приазовский рабочий – Мариуполь. – 2003. – 136 с.

2. Приазовский рабочий. – 1960. – № 134. – 5 ноября. – С. 4.

Україна на шляху державотворення: історія та сучасність

Тези доповідей

Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених і студентів
(до 25-ї річниці незалежності України)

26 травня 2016 р.

Харків
ХДУХТ
2016

УДК 342.1(477)"312"
ББК 67.3(4Укр)
У-45

У-45 **Україна на шляху державотворення: історія та сучасність**: Всеукраїнська науково-практична конференція, 26 травня 2016 р. : [до 25-ї річниці незалежності України] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 293 с.

ISBN

Видання містить тези доповідей із дослідження проблематики становлення і розвитку української державності, формування світоглядних позицій сучасної молоді, філософських, мовних, культурних компетенцій на шляху розбудови сучасної української держави.

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

УДК 342.1(477)"312"
ББК 67.3(4Укр)

ISBN